

Sygn. akt III AUa 119/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Beata Michalska

Sędziowie: SSA Janina Kacprzak

del. SSO Anna Rodak (spr.)

Protokolant: st. sekr. sąd. Joanna Sztuka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 października 2015 r. w Ł.

sprawy **E. C.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.**

o prawo do emerytury

na skutek apelacji E. C.

od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 1 grudnia 2014 r. sygn. akt V U 5176/14

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 119/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 1 grudnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. oddalił odwołanie E. C. od decyzji, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M., z dnia 25 kwietnia 2013 roku, którą organ rentowy przyznał wnioskodawczyni emeryturę od dnia 1 kwietnia 2014 roku, w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego.

Do obliczenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę (tj. 2004 -2013). Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony został na poziomie **133,48%**. Podstawa wymiaru obliczona została przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru tj. 133,48% przez kwotę bazową tj. 3.191,93 zł. wyniosła 4.260,59 zł. Obliczona wysokość świadczenia wyniosła łącznie 2.839,79 zł.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało oparte na następujących ustaleniach faktycznych:

E. C. urodzona w dniu (...), złożyła w dniu

15 kwietnia 2014 roku wniosek o przyznanie prawa do emerytury w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego tj. 60 lat.

Decyzją z dnia 24 stycznia 2007 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ustalił kapitał początkowy wnioskodawczyni na dzień 1 stycznia 1999 r. W podstawie wymiaru kapitału początkowego uwzględniono przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, to jest z lat 1984-1993. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 106,45%. ZUS przyjął za udowodnione okresy składkowe w ilości 28 lata 3 miesiące i 21 dni (tj. 339 miesięcy). W oparciu o powyższe kapitał początkowy obliczono na kwotę 158.240,17 złotych . Do obliczenia podstawy wymiaru Oddział przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę (tj. 2004 -2013) ustalił wskaźnik wysokości podstawy wymiaru na poziomie 133,48% . Podstawa wymiaru obliczona została przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru tj. 133,48% przez kwotę bazową tj. 3.191,93 zł. co wyniosło 4.260,59 zł. Emerytura obliczona przy uwzględnieniu 43 lat i 6 miesięcy okresów składkowych (522 m-cy) wyniosła 3175,42 zł. + 22,64 zł. zwiększona z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników tj. łącznie 3198,05 zł.

Emerytura obliczona zgodnie z art. 26.:

- kwota składki zaewidencjonowana na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi

186900,79 zł.

- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 496361,46 zł.

- średnie dalsze trwanie życia wynosi: 250,50 m-cy

- wyliczona kwota emerytury wynosi: 2727,59 zł.

(...),79 + (...),46

E.= ----- = **2727,59 zł**

250,50

Obliczenie emerytury zgodnie z art. 183:

Wobec osiągnięcia wieku uprawniającego do emerytury w roku 2013 wysokość świadczenia wynosi: 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy, tj. 639,61 zł. 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy, tj. 2200,18 zł łącznie **2.839,79 zł.**

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie za niezasadne.

Sąd wskazał , iż spór w przedmiotowej sprawie sprowadzał się do podważenia przez wnioskodawczynię sposobu obliczenia wysokości emerytury. W ocenie skarżącej, wysokość emerytury winna zostać bowiem ustalona w oparciu o art. 53 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1440) pomimo, że złożyła wniosek o emeryturę po ukończeniu 60 roku życia.

Dodatkowo wnioskodawczyni zarzuciła organowi rentowemu, iż ten nie zaliczył jej okresu zatrudnienia od 10 września 1970 roku do 30 września 1973 roku w Przedszkolu w P. Tryb., „co zostało uzasadnione brakiem zaświadczenia Rp-7, co w jej ocenie narusza jej uprawnienia, albowiem w tej sytuacji zasadne było przyjęcie chociażby kwoty najniższej, co skutkowałoby przyznaniem emerytury w wyższej kwocie.

Stosownie do treści art. 183 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.) emerytura przyznana na wniosek, osoby ubezpieczonej urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., z wyjątkiem ubezpieczonych, którzy pobrali emeryturę na podstawie przepisów art. 46 lub 50, o ile osoba ta nie była członkiem otwartego funduszu emerytalnego albo złożyła wniosek o przekazanie

środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2013 albo 2014, wynosi:

1) 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz

2) 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

Sąd podniósł, iż skoro wnioskodawczyni nie pobrała emerytury na podstawie art. 46 wyżej powołanej ustawy, brak jest podstaw do wyliczenia jej emerytury w oparciu o art. 53 tej ustawy. Tylko bowiem osoby, które po przyznaniu emerytury według starego systemu emerytalnego, tj. według zasad z art. 46 ustawy, złożą wniosek o przeliczenie świadczenia w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego i kontynuowaniem ubezpieczenia, mają prawo do przeliczenia świadczenia również według starych zasad. Zgłoszenie wniosku o emeryturę po raz pierwszy dopiero po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego, jak to miało miejsce w przedmiotowej sprawie powoduje konieczność obliczenia świadczenia z zastosowaniem tzw. reguł mieszanych z art. 183 lub według nowych zasad na podstawie art. 26 ustawy. Tzw. emerytura mieszana z art.183 dotyczy osób, które osiągną wiek emerytalny w latach 2009-2013, a jej obliczenie nastąpi w części na podstawie art. 53, a w części na podstawie art. 26 ustawy, o ile osoby te nie przystąpią do OFE.

Bezzasadnym w ocenie Sądu okazał się również zarzut jakoby organ rentowy nie zaliczył wnioskodawczyni okresu zatrudnienia od 10 września 1970 roku do 30 września 1973 roku w Przedszkolu w P. Tryb. Jak wynika bowiem z treści zaskarżonej decyzji, okres ten został uwzględniony jako okres składkowy, a brak zaświadczenia Rp - 7 pozostaje bez znaczenia co do wysokości emerytury, bowiem jak wynika ze świadectwa pracy z dnia 18.01.1984 r. wnioskodawczyni w tym okresie była zatrudniona w wymiarze 1/2 etatu, a zatem wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury z tego okresu byłby niższy od przyjętych do ustalenia wysokości emerytury z lat 2004-2013 (najniższy wskaźnik za rok 2004 wyniósł 99,88%).

W tym stanie sprawy, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie wnioskodawczyni, jako bezzasadne.

Apelację od powyższego wyroku złożyła wnioskodawczyni podnosząc, iż w 2008 r. spełniała przesłanki do nabycia prawa do emerytury na podstawie „starych zasad”, a okoliczność, iż nie złożyła wniosku o jej przyznanie nie powinna skutkować wyliczeniem jej świadczenia według przepisów mniej korzystnych, określonych w art. 183 ustawy. W konkluzji skarżąca wniosła o zmianę wyroku i przyznanie jej prawa do emerytury, której wysokość winna być ustalona w oparciu o przepis art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd pierwszej instancji wydał trafne orzeczenie, znajdujące oparcie zarówno w zebranych w sprawie materiale dowodowym, jak i obowiązujących przepisach prawa.

Spór w przedmiotowej sprawie sprowadza się do tego, na podstawie jakiej regulacji prawnej, winna być wyliczona wysokość emerytury, należnej wnioskodawczyni. W ocenie apelującej, wysokość emerytury winna zostać ustalona w oparciu o art. 53 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1440), bowiem w 2008 r. spełniła przesłanki do nabycia prawa do emerytury, o której mowa w art. 46 ustawy. Okoliczność, iż wniosek o świadczenie złożyła po raz pierwszy po ukończeniu 60 roku życia, nie powinna mieć w sprawie znaczenia.

Stosownie do treści art. 183 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.) - emerytura przyznana na wniosek, osoby ubezpieczonej urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., z wyjątkiem ubezpieczonych, którzy pobrali emeryturę na podstawie przepisów

art. 46 lub 50, o ile osoba ta nie była członkiem otwartego funduszu emerytalnego albo złożyła wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2013 albo 2014, wynosi:

- 1) 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz
- 2) 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

Z treści powyższego przepisu wynika jednoznacznie, że tylko osoby, które pobrały emeryturę (a nie spełniły przesłanki do nabycia prawa do tego świadczenia), ustaloną według starego systemu emerytalnego, tj. według zasad z art. 46 ustawy, a złożą wniosek o przeliczenie świadczenia w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego i kontynuowaniem ubezpieczenia, mają prawo do przeliczenia świadczenia również według starych zasad. Pogląd taki utrwalony jest w orzecznictwie sądów powszechnych, zgodnie z którym konsekwencją zgłoszenia wniosku o emeryturę po raz pierwszy, dopiero po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego, jest konieczność obliczenia świadczenia z zastosowaniem tzw. reguł mieszanych z art. 183 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) lub według nowych zasad na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej (patrz między innymi wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 13.12.2011 roku IIIAUa 728/11, wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 09.08.2012 roku IIIAUa 699/12).

Skoro zatem wnioskodawczyni wniosek o emeryturę zgłosiła, po raz pierwszy, dopiero po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego, to prawidłowo Sąd Okręgowy uznał, iż koniecznym było obliczenia jej świadczenia z zastosowaniem art. 183 wyżej cytowanej ustawy.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację jako bezzasadną.